ARTIKLER 33

INNTEKTSFORDELINGSVIRKNINGER AV SKATTEREFORMEN AV 1969

Av Odd Aukrust og Hallvard Borgenvik

INCOME DISTRIBUTION EFFECTS OF THE TAXATION REFORM OF 1969

OSLO 1969

STATISTISK SENTRALBYRÅ

ARTIKLER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ NR. 33

INNTEKTSFORDELINGSVIRKNINGER AV SKATTEREFORMEN AV 1969

Av Odd Aukrust og Hallvard Borgenvik

INCOME DISTRIBUTION EFFECTS OF THE TAXATION REFORM OF 1969

Innhold

Side

1. Problemstillingen 3
2. De viktigste endringene i personskattleggingen 4
3. Prisforutsetninger 7
4. Sammenlikningsgrunnlaget 8
   a. Alternative sammenlikningssystemer for skattleggingen.. 8
   b. Realøkonomiske forutsetninger 10
5. Referanseskattyteren 10
6. Geografisk gradering av skattleggingen 12
7. Gradering av skattleggingen etter familietype 13
8. Skattytere med skattefrie inntekter og fradrag utover minstefradraget 14
9. Skattytere med formue 16
10. Skattytere med næringsinntekt 17
11. Skattleggingen av aksjonærer 18
12. Skattleggingen av trygdede 20

OSLO 1969

Forord

Vinteren 1968—1969 utførte Statistisk Sentralbyrås skatteforskningsgruppe en lang rekke beregninger for offentlige myndigheter av virkningene av den planlagte skattereform. Byrået bebudet at det senere ville legge fram mer fullstendige og ajourførte framstillinger av disse beregninger. I Artikler fra Statistisk Sentralbyrå nr. 31 ble dette gjort forsåvidt gjelder skatteomleggingens virkninger for de offentlige (netto-)inntekter og for konsumprisnivået. En tredje side ved skatteomleggingen, og kanskje den viktigste, er virkningene for den personlige inntektsfordeling. Den artikkel som nå legges fram, tar sikte på å belyse denne side. Beregningene bygger på den forutsetning at skattesystemet for 1970 blir vedtatt i samsvar med de forslag fra Regjeringen som foreligger for Stortinget i begynnelsen av november 1969.

Under arbeidet med denne publikasjon har Statistisk Sentralbyrå hatt nær kontakt med Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene som har hatt behov for slike beregninger som her legges fram. Valget av forutsetninger og alternativer for beregningene er gjort i samarbeid med Beregningsutvalget, og også på andre måter har den nære kontakt med Beregningsutvalget vært nyttig. Resultatene av beregningene og den tekstlige kommentar i det følgende står likevel selvsagt helt ut for Statistisk Sentralbyrås regning.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 6. november 1969.

Petter Jakob Bjerve

FELLESTRYKK A.S - OSLO

1. Problemstillingen

De endelige vedtak om utforming av skattesystemet for 1970 skal fattes av Stortinget og er ennå ikke kjent da dette skrives. De tall som blir offentliggjort i denne artikkel, viser de direkte virkningene av skatteomleggingen dersom denne blir vedtatt i samsvar med de forslag fra Regjeringen som foreligger for Stortinget i begynnelsen av november 1969. Indirekte virkninger som følge av skatteomleggingens eventuelle ekspansive virkninger, er det ikke tatt hensyn til i beregningene.

Den planlagte skatteomlegging innebærer for de fleste skattytere at den direkte nettoskatt (direkte skatter + trygdepremier — trygdestønader) vil gå ned. Samtidig vil prisene på forbruksvarer gå opp som følge av øking i de indirekte skatter. Hvorvidt den enkelte skattyter vil bli bedre eller dårligere stilt etter omleggingen, vil derfor komme til å avhenge av om økingen i hans nominelle disponible inntekt som følge av endringene i den direkte nettobeskatning, blir tilstrekkelig til å kompensere prisstigningen. Dette lar seg tilnærmet beregne for en skattyter hvis økonomiske og sosiale situasjon er kjent.

Likevel har spørsmålet om hvordan skatteomleggingen alt i alt vil påvirke inntektsfordelingen i samfunnet ikke noe enkelt svar. Forslagene for Stortinget utgjør til sammen en «skattepakke» som vil endre systemet av skatter og avgifter og trygdesystemet på en lang rekke punkter. De enkelte bestanddeler i denne pakken vil berøre de enkelte skattytere i meget ulik grad, avhengig av den enkeltes økonomiske og sosiale situasjon. Totalvirkningen blir derfor komplisert, med mulighet for betydelige individuelle variasjoner. (At det alltid vil kunne finnes enkeltskattytere som rammes eller begunstiges særlig sterkt, er for øvrig et fellestrekk ved alle inngrep i et eksisterende skattesystem.)

Følgende liste, som ikke er fullstendig, gir en oversikt over de viktigste av de sider ved skattyternes økonomiske og sosiale situasjon som blir avgjørende for hvordan skatteomleggingen vil ramme i det enkelte tilfelle:

(i) Inntektens høyde, fordi graderingen av skattene etter inntektens høyde vil bli endret.

(ii) Inntektens art, fordi lønnsinntekter, næringsinntekter, kapitalinntekter og trygdeinntekter — gjennom unntaks- og særregler — blir behandlet skattemessig forskjellig både under nytt og gammelt skatte-

system. Selv om de formelle regler ikke endres, vil særreglene under de to systemer kunne ha ulike konsekvenser. Dertil kommer at inntekter som på ulovlig måte blir holdt utenfor skattleggingen, vil kunne bli berørt i ulike grad av skatteomleggingen.

(iii) Skattyternes formuesforhold, fordi reglene for formuesbeskatningen er foreslått endret.

(iv) Bosted, fordi den geografiske gradering av skattleggingen vil bli endret gjennom de foreslåtte nye regler om reduksjonstabeller, skattøre, særregler for Nord-Norge, osv.

(v) Om det er en eller flere inntektstakere i familien, fordi reglene om ektefelleskattleggingen, skattleggingen av skoleungdom, osv. vil bli endret på visse punkter, men også fordi uendrede regler vil ha ulike konsekvenser under gammelt og nytt skattesystem.

(vi) Husholdstype, fordi graderingen av skattleggingen etter familiens størrelse gjennom skatteklasseinndeling i det gamle skattesystem i stor utstrekning tenkes erstattet med barnetrygd og forsørgertilskott i det nye. Konsekvensene av omleggingen for den enkelte er delvis avhengig av barnas alder.

(vii) Spesielle sosiale forhold, fordi graderingen av skattleggingen etter alder, sykdom etc. vil bli lagt om.

Betydningen av hver enkelt av disse faktorer tatt isolert kan belyses og tallfestes gjennom stiliserte eksempler. Det er denne framgangsmåten som er valgt i analysen nedenfor. Det en da særlig vil komme til å savne, er opplysninger om den samlede virkning av flere faktorer samtidig, kombinert med opplysninger om hvor mange skattytere og hvilke sosiale grupper som er berørt. Når en ikke kan gi slik informasjon, henger det sammen med at statistikk som belyser de sider ved skattyterens økonomiske og sosiale situasjon som har betydning for skattens størrelse, er mangelfull.

Unntaksvis vil en likevel i teksten enkelte steder finne tall som antyder hvor mange skattytere det er som er berørt av spesielle regelendringer. I andre tilfelle vil en ut fra eksemplets art kunne trekke konklusjoner om hvorvidt et stilisert eksempel illustrerer forholdene for en betydningsfull gruppe.

2. De viktigste endringene i personskattleggingen

Som bakgrunn for analysen skal en i dette avsnitt gi en oversikt over de viktigste endringene i personbeskatningen som vil bli følgen av de forslag som Regjeringen har fremmet.

Inntektsskattene

Inntektsbegrepet. Minstefradraget i lønnsinntekt vil bli hevet fra 8 prosent til 10 prosent, minimumsbeløpet fra 700 kr. til 1000 kr. og maksimumsbeløpet fra 1800 kr. til 2400 kr. Ellers blir det ingen vesentlige endringer i begrepet «antatt inntekt». (Om inntektsfradrag for eldre og syke etc., se dog nedenfor.)

Kommuneskatten. Det tidligere system med to reduksjonstabeller og gruppering av skattyterne etter skatteklasser vil bli endret. Det skal innføres en felles reduksjonstabell for hele landet. Fradragene etter denne tabellen er kr. 3 400 i skatteklasse 1 og kr. 6 800 i skatteklasse 2 og over. Dette innebærer at fradragene i klasse 1 og 2 blir bortimot fordoblet, mens fradragene utover i skatteklassene kan bli mindre enn tidligere fordi graderingen etter forsørgelsesbyrde er opphevet. (Denne gradering forutsettes i det nye system gjennomført ved barnetrygd og forsørgertilskott.)De tidligere ekstraklassefradrag som ble gitt ved alderdom, sykdom etc. vil bli opphevet og erstattet med spesielle inntektsfradrag for de grupper det gjelder. Inntektsfradragene tar stort sett sikte på å frita for inntektsskatt et inntektsbeløp som tilsvarer grunntrygden under folketrygden. Kommuneskatten skal som tidligere beregnes av skattbar inntekt etter en proporsjonal sats. Den maksimale kommunale skattøre blir hevet fra 19 til 20 prosent.

Kommunal fellesskatt (skatteutjamningsavgift). Den tidligere skatteutjamningsavgift vil bli erstattet av en kommunal fellesskatt, som skal beregnes av skattbar inntekt etter en proporsjonal sats på 3 prosent. (Skatteutjamningsavgiften ble beregnet etter progressive satser, stigende fra 3 til 5 prosent, av den delen av inntekten som oversteg vel 20 000 kr.)

Skatt til utviklingshjelp skal, som tidligere, beregnes av skattbar inntekt etter en sats på 0,5 prosent.

Ordinær statsskatt skal, som tidligere, beregnes av antatt inntekt etter progressive satser som stiger fra 10 prosent til 50 prosent. Men progresjonen vil bli avdempet ved at progresjonsintervallene blir utvidet. Mens toppsatsen tidligere ble anvendt på den delen av inntekten som oversteg vel 100 000 kr., blir den tilsvarende grense under det nye system ca. 300 000 kr. Mens 10-pst.-satsen under det tidligere system ble anvendt helt fra bunnen av inntektsskalaen, vil inntekter opp til 18 000 kr. i klasse 1 og 27 000 kr. i klasse 2 bli fritatt under det nye systemet. Ordningen med fradrag i statsskatten gradert etter forsørgelsesbyrde skal oppheves. Nedre grense for statsskatt under de to systemer blir følgende:

Skatteklasse	Tidligere system	Nytt system
	Kr.	Kr.
1	5 500	18 000
2	11 000	27 000
3	14 500	27 000
4	19 000	27 000
5	24 500	27 000
6	30 600	27 000

Tidligere var det fire forskjellige progresjonstabeller gradert etter forsørgelsesbyrde. Disse blir i det nye system erstattet med to tabeller, en for skatteklasse 1 og en annen for klasse 2 og over.

Formuesskattene

Formuesbegrepet. Formue i aksjer skal etter de nye regler skattlegges ved kommunelikningen. (Regelendringen henger sammen med at aksjeselskapene blir fritatt for formuesskatt.) Ellers blir det ingen vesentlige endringer i begrepet «antatt formue».

Kommuneskatten. Den maksimale formuesskattøre vil bli hevet fra 0,4 prosent til 1 prosent. Fradraget i formuen blir hevet fra kr. 5 000 til kr. 40 000.

Statsskatten på formue vil bli opphevet. Tidligere ble formuesskatten til staten beregnet etter progressive satser på den delen av formuen som oversteg 50 000 kr. i klasse 2 og over, stigende fra 0,5 prosent til 1,75 prosent.

Indirekte skatter

Merverdiavgiften. Omsetningsavgiften på siste ledd skal erstattes av en merverdiavgift innkrevd på alle produksjons- og omsetningsledd. Avgiftssatsen heves fra 13,64 til 20 prosent. Samtidig vil avgiftsgrunnlaget bli utvidet.

Andre indirekte skatter vil ikke bli endret.

Trygdepremier

Syketrygdpremier. Premieskalaen blir lagt om slik at premiene vil bli mindre enn før for lave og midlere inntekter, mens premien vil bli hevet for høyere inntekter.

Andre trygdepremier vil ikke bli endret.

Trygdeytelser

Barnetrygd til familier med barn under 16 år under de to systemer ytes etter følgende satser:

	Tidligere system Kr.	Nytt system Kr.
Første barn	0	500
Annet »	550	1 500
Tredje »	700	2 000
Fjerde »	900	2 200

Forsørgertilskott. Det vil bli innført en ny tilskottsordning til familier som forsørger barn mellom 16 og 25 år. Tilskottet skal ytes etter følgende satser:

Første barn	700 kr.
Annet »	800 »
Tredje »	1 200 »
Fjerde »	1 200 »

Det skal tas hensyn til antall barn under 16 år i familien når tilskottsbeløpet for denne gruppen skal fastsettes.

Andre trygdeytelser. Kontantstønadene under andre trygdeordninger enn de to som er nevnt ovenfor, heves ekstraordinært med beløp som prosentvis tilsvarer den beregnede øking i konsumprisnivået som følge av skatteomleggingen. (Andre «normale» justeringer av trygdeytelsene vil også bli gjennomført, men disse har ikke tilknytning til skatteomleggingen.)

3. Prisforutsetninger

Skatteomleggingen innebærer at inntekts- og formuesskattene blir redusert, og at de fleste offentlige trygdeytelser blir hevet. Dette vil føre til at den nominelle disponible inntekten til de fleste skattytere vil stige. Samtidig må en regne med at overgangen til merverdiskatt utskrevet på utvidet grunnlag og med høyere sats vil føre til en alminnelig hevning av det innenlandske prisnivå. Spørsmålet om den enkelte skattyter vil være bedre økonomisk stilt etter omleggingen, vil derfor avhenge av om den samlede øking i de nominelle disponible inntekter som følge av endringene i de direkte skatter og trygdeytelser er tilstrekkelig til å kompensere prisstigningen.

Med sikte på å kartlegge fordelingsvirkningene, har Byrået tidligere forsøkt å anslå hvordan skatteomleggingen isolert sett kan antas å ville påvirke prisene på privat konsum. Forutsetningene og framgangsmåten ved prisbereg-

ningene er drøftet i Artikler nr. 31 «Virkninger av skattereformen av 1969»[1]. Artikkelen konkluderte med at konsumprisene gjennomsnittlig vil stige med ca. 5,8 prosent. Prisstigningen vil kunne bli noe ulik for ulike individer, fordi forbrukssammensetningen er forskjellig; i ovennevnte artikkel ble det pekt på at en prisstigning mellom 4,5 prosent og 7,2 prosent antakelig vil dekke ca. 70 prosent av husholdningene. En fant likevel ingen ting som tyder på at disse individuelle ulikheter i den sannsynlige prisstigning vil komme til å variere på noen systematisk måte med forbruksutgiftsnivå og familiestørrelse.

I de videre beregninger i denne artikkelen har en derfor anvendt den gjennomsnittlige prisstigningsprosent på 5,8 for alle skattytergrupper, uansett inntekt og familietype.

4. Sammenlikningsgrunnlaget

En vanskelighet ved den type beregninger som her skal forsøkes, er at de forutsetter jamføring av skattyternes situasjon i 1970 under det nye skattesystem med en hypotetisk situasjon, nemlig den situasjon de ville ha vært i i 1970 om skattesystemet ikke var blitt lagt om. To spørsmål melder seg:

a) Hvordan ville skattesystemet ha sett ut i 1970 uten omleggingen?

b) I hvilken utstrekning kan det tenkes at omleggingen av skattesystemet vil endre selve den realøkonomiske utvikling, og derved indirekte inntektsfordelingen før skatt?

a. Alternative sammenlikningssystemer for skattleggingen

Det første spørsmål innebærer at fordelingsvirkningen av skatteomleggingen ikke kan analyseres uten referanse til et annet skattesystem som ikke kan objektivt fastlegges, og som vi derfor må gjøre forutsetninger om. Det mest nærliggende sammenlikningssystem ville, som nevnt, ha vært det skattesystem som vi faktisk ville ha hatt i 1970 om en ikke hadde valgt å gå til en stor skatteomlegging. Men dette system kjenner vi ikke, fordi utformingen av det naturlig nok aldri er blitt drøftet av de politiske organer. I beregningene i denne artikkel har en i stedet valgt å bruke to alternative skattesystem som gjennomgående sammenlikningsgrunnlag.

Note: [1] Blant annet er det gjort følgende forutsetninger om virkninger av de indirekte skatter på inntekter før skatt («skatteoverveltningsforutsetninger»):

(i) at skatteomleggingen ikke skal føre til endringer i de nominelle lønninger i 1970

(ii) at skatteomleggingen ikke skal føre til endringer i selger- eller produsentavanser i kroner og øre

(iii) at avgiftene på investeringer ikke blir overveltet i de produktene som investeringene skal bidra til å produsere.

I det ene sammenlikningsalternativet, senere referert til som «ujustert gammelt system», har en forutsatt at 1969-regler og -satser ville ha blitt vedtatt uendret i 1970. Som følge av progresjonen i skattesystemet ville skattene, under en slik forutsetning, ha steget sterkere fra 1969 til 1970 enn skattyternes inntekter, og sterkere enn den anslåtte vekst i skattene under nytt system. Sammenlikninger etter dette alternativ innebærer derfor at det nye skattesystem sammenliknes med et system som ville ha representert en betydelig skjerpelse av beskatningen. (Statistisk Sentralbyrå har tidligere (i Artikler nr. 31) beregnet nettoinndragningen fra publikum under nytt system til å bli vel 500 mill. kr. lavere enn under «gammelt system», definert på denne måten.) Tradisjonelt blir imidlertid progresjonsintervall, klassefradrag etc. justert år om annet med sikte på å motvirke noe av denne automatiske skattestigningen. I denne forstand kan dette sammenlikningsalternativ betraktes som et ytteralternativ. Beregningsresultatene vil gjennomgående gi inntrykk av større skattelettelser under det nye system enn om sammenlikningen hadde kunnet skje med det «egentlige» system i 1970 uten skatteomlegging.

I det andre sammenlikningsalternativ, senere referert til som «inntektsjustert gammelt system», har en forutsatt at progresjonsgrenser, klassefradrag, barnetrygd etc., slik de var etter reglene i 1969, ville ha blitt justert i takt med en antatt generell inntektsstigning. Som illustrasjon har en forutsatt en stigning i de private inntekter på 7 prosent fra 1969 til 1970. Teknisk sett er beregningene etter dette alternativ gjennomført ved at en først har beregnet direkte nettoskatter etter 1969-regler i prosent av gitte bruttoinntekter i 1969 og deretter brukt samme gjennomsnittlige skatteprosent på inntekter som lå 7 prosent høyere i 1970. Dette sammenlikningssystemet kan karakteriseres på to andre måter:

(i) Forutsatt at dette system var blitt gjennomført og at alle inntekter hadde steget med 7 prosent, ville den gjennomsnittlige skatteprosent ha blitt den samme i 1970 som i 1969 for alle skattytere.

(ii) Den relative inntektsfordeling etter skatt i 1970 ville ha vært den samme som i 1969.

Sammenlikninger etter dette alternativ innebærer at det nye system sammenliknes med et system som kunne sies å representere en lempning i beskatningen for så vidt som en gitt realinntekt skattlegges lempeligere under dette sammenlikningssystem enn under det opprinnelige system i 1969. Statistisk Sentralbyrå har grovt beregnet at nettoinndragningen fra publikum under «inntektsjustert gammelt system» ville bli om lag 350 mill. kr. mindre enn under (ujustert) gammelt system. Det betyr at det nye skattesystem gir en netto mindreinntekt for det offentlige på anslagsvis vel 150 mill. kr. sammenliknet med «inntektsjustert gammelt system».

Også dette sammenlikningsalternativet kan betraktes som et ytteralternativ. Selv om progresjonsintervall, klassefradrag etc. tradisjonelt blir justert år om annet, er det ikke vanlig å gå så langt at hele regelverket justeres i takt med inntektsstigningen. Beregningsresultatene etter dette sammenlikningsalternativ vil derfor gjennomgående gi inntrykk av mindre skattelettelser (eller sterkere skatteskjerpning) under det nye system enn om sammenlikningen hadde kunnet skje med det «egentlige» system i 1970 uten skatteomlegging.

Konsekvensen av at et objektivt sammenlikningsgrunnlag mangler, er således at Byrået i denne artikkelen presenterer to sett beregninger om samme sak. En kan ikke si at resultatene i det ene tabellsett er «riktigere» enn i det andre. Etter Byrået's mening må de tolkes som ytteralternativer for hvordan skatteomleggingen kan antas å ville virke.

b. Realøkonomiske forutsetninger

I alle beregningene er det regnet med at fordelingen av de nominelle inntekter før skatt og stønader er de samme både under nytt og gammelt skattesystem. Dette innebærer for det første at forutsetningene om skatteoverveltningen som er drøftet i Artikkel nr. 31 må være oppfylt.[1] Videre må en forutsette uendrede realøkonomiske forhold under begge skattesystemene; en forutsetning som er gjort både i forarbeidene for skatteomleggingen og i Artikkel nr. 31. Dette kan, tolket strengt, åpenbart ikke være tilfelle, særlig når en sammenlikner skattesystem som gir det offentlige ulike inntekter.

Vi møter her en prinsipiell svakhet ved beregninger av den type det her gjelder. Vi vet at i virkeligheten blir hele finans- og kredittpolitikken, med konsekvenser både for den private og offentlige økonomi, avpasset til det skattesystem en har tenkt å gjennomføre. Når slike beregninger stadig blir gjort, trass i de prinsipielle innvendinger som kan rettes mot dem, er det fordi en kan håpe på at beregningene gir et tilnærmet brukbart bilde.

5. Referanseskattyteren

Det framgår av problemstillingen i avsnitt 1 at en rekke sider ved skattyternes økonomiske og sosiale situasjon er med på å bestemme hvordan skatteomleggingen vil ramme i det enkelte tilfelle. På denne bakgrunn er det neppe mulig, i hvert fall ikke ved hjelp av den statistikk som foreligger, å illustrere virkningene av skatteomleggingen for et flertall av skattyterne med få og enkle eksempler. Samtidig er det slik at avviket fra det «typiske» ofte er det som interesserer mest. Byrået har derfor valgt å beregne virk-

Note: [1] Jfr. note 1 side 8.

ningene av skatteomleggingen under en rekke alternative forutsetninger om skattyterens økonomiske og sosiale situasjon.

En har funnet det hensiktsmessig først (tabell 1) å presentere resultatene for en gruppe av skattytere som antakelig forekommer nokså hyppig og som vil bli brukt som referansegruppe for senere sammenlikninger. Denne «referanseskattyteren», som kan ha varierende inntekt og forsørgelsesbyrde, er karakterisert ved følgende:

(i) Han er den eneste i husholdningen som har inntekt.
(ii) Han er lønnsmottaker og har ingen inntekt utover lønnen.
(iii) Han utnytter minstefradraget fullt ut og har ingen fradrag utover dette.
(iv) Han bor i en kommune som i 1969 brukte dårligste reduksjonstabell og høyeste skattøre.
(v) Han har ingen sparing (positiv eller negativ)[1].
(vi) Han har ingen formue.
(vii) Han forsørger ingen barn over 16 år.
(viii) Han har «normal» forbrukssammensetning, slik at prisvirkningen av skatteomleggingen for ham kan settes til 5,8 prosent.

Det er flere grunner som har ledet til at skattytere av denne type er valgt som referansegruppe. For det første har vi her å gjøre med skattytere som har en skattemessig sett enkel økonomi, slik at «særregler» i skattelovgivningen ikke kommer til anvendelse og virkningene av skatteomleggingen blir enkle og oversiktlige. For det andre er det, som nevnt, en type av skattytere som antakelig forekommer hyppig, særlig i de lavere inntektsgrupper. For det tredje har en antatt at skatteomleggingens virkninger for skattytere med bare lønnsinntekt vil komme til å stå særlig sentralt i den offentlige debatt.

Det hovedinntrykk en sitter igjen med etter å ha studert tabell 1, er at skatteomleggingen vil føre til en bedring i realdisponibel inntekt for skattytere med høye inntekter og for skattytere med lave inntekter og forsørgelsesbyrde, mens skattleggingen av de midlere inntekter grovt sett blir uendret. Dette generelle bilde er en naturlig følge av at progresjonssatsene er avdempet og barnetrygden økt under det nye skattesystem. Når skattyterne med svært lave inntekter og forsørgelsesbyrde får en til dels betydelig bedring i realdisponibel inntekt, henger det sammen med overgangen fra klassefradrag til barnetrygd. Disse gruppene har så lave inntekter at de under gammelt system ikke får utnyttet den tilsiktede familiegradering av skattleggingen fordi de ikke betaler inntektsskatt.

Note: [1] Forutsatt at eventuell sparing skjer med sikte på framtidig forbruk, vil resultatene i tabell 1 med tilnærmelse også gjelde for skattytere med positiv sparing. En kan se det slik at sparebeløpet rammes av prisstigningen når det brukes.

De mer nyanserte konklusjoner en kan trekke av resultatene i tabell 1, er til dels avhengig av sammenlikningsgrunnlaget. Det vil framgå av tabellen at de fleste skattytere i de midlere inntektsskatter vil få sin realdisponible inntekt bedret hvis en sammenlikner med «ujustert gammelt system», mens en må trekke den motsatte konklusjon hvis en bruker «inntektsjustert gammelt system» som sammenlikningsgrunnlag. Disse resultatene innebærer at de fleste skattytere i disse inntektsklasser må betale en noe større andel av sin inntekt i direkte og indirekte skatter enn de faktisk gjorde i 1969, men skatteandelen vil stige mindre enn den ville ha gjort om 1969-systemet hadde vært anvendt i 1970.

Ellers framgår det av tabellen at valg av sammenlikningsgrunnlag betyr mest for skattytere med høye inntekter. Når skattereglene vedtas uendret fra et år til neste, vil den automatiske skatteskjerping slå sterkest ut for disse inntektsgrupper.

6. Geografisk gradering av skattleggingen

De økonomiske og sosiale forhold varierer geografisk. En kan derfor vente ulike virkninger av skatteomleggingen i de forskjellige distrikter, men en mangler statistikk som kan gjøre det mulig å kartlegge omfanget av slike «indirekte» effekter av skatteomleggingen. Både innen det gamle og nye skattesystem finnes det enkelte regler som direkte tar sikte på å gradere skattleggingen etter bosted. Avgiftsfritaket under merverdisystemet for elektrisk kraft i Nord-Norge, forskjellige skattører og reduksjonstabeller i ulike kommuner er eksempler på slike ordninger.

Avgiftsfritaket for elektrisk kraft i Nord-Norge vil, isolert sett, føre til at prisstigningen som følge av skatteomleggingen vil bli mindre i denne landsdelen enn ellers i landet. Utslaget på et samlet husholdningsbudsjett vil dog neppe bli større enn snaut 0,1 prosent. En geografisk virkning av skatteomleggingen vil en også få ellers i landet, fordi skattleggingen av elektrisk kraft tenkes utformet slik at en får en geografisk utjamning av kraftprisene.

De enkelte kommuner kan både under gammelt og nytt system velge skattøre innenfor visse rammer. Da de fleste kommuner brukte det høyest tillatte skattøre under gammelt system, og siden det er grunn til å tro at kommunene vil bruke det høyest mulige under det nye system, vil valgfriheten på dette feltet neppe få noen særlig betydning for resultatet av skatteomleggingen.[1] Og hvilke utslag den i tilfelle vil føre til for ulike grupper av skattytere, kan ikke i noe tilfelle forhåndsbedømmes. I alle beregningseksempler har en der-

---

Note: [1] I 1968 bodde ca. 90 prosent av skattyterne i kommuner med en skattøre på 19 som var det høyest tillatte, og den gjennomsnittlige skatteprosenten for hele landet var ca. 18,9 prosent.

for valgt å bruke det maksimale skattøre på 19 prosent under gammelt system og det maksimale skattøre på 20 prosent under nytt system.

I 1968 bodde ca. 30 prosent av skattyterne, eller ca. 450 000 skattytere, i kommuner med beste reduksjonstabell. Dette er en så pass betydningsfull gruppe at en har funnet det rimelig å analysere nærmere hva forholdet kan bety. Tabell 2 viser virkningen av skatteomleggingen for skattytere som skiller seg fra referanseskattyterne (tabell 1) ved i motsetning til disse å være bosatt i kommuner med beste reduksjonstabell.

Sammenliknes resultatene i tabellene 1 og 2, blir hovedinntrykket at skattytere bosatt i kommuner som i 1969 brukte beste reduksjonstabell, vil få noe mindre skattelette (eller sterkere skatteskjerpning) enn skattytere i kommuner med dårligste reduksjonstabell. Differansen i kroner varierer lite med inntektens høyde, men den er avhengig av skatteklasse. Tallene varierer fra —20 kr. i skatteklasse 1 til —120 kr. i skatteklasse 6 når «gammelt system» brukes som sammenlikningsgrunn. Når sammenlikningsgrunnlaget er «inntektsjustert gammelt system», varierer tallene fra —21 kr. i skatteklasse 1 til —129 kr. i skatteklasse 6. Ser en på den prosentvise forskjellen, finner en at forskjellen i reduksjonstabell betyr mindre etter hvert som en kommer oppover i inntektsskalaen. De spesielle avvikene for de laveste inntektsgrupper henger sammen med at den avtrappingsregel som gjaldt i 1969 for inntekter like over minstegrensen for skatt, vil bli opphevet.

7. Gradering av skattleggingen etter familietype

Det er grunn til å anta at de økonomiske og sosiale forhold for skattyterne varierer betydelig med størrelsen og sammensetningen av skattyternes familie. En kan derfor tenke seg at utslagene av skatteomleggingen vil bli ulike for skattytere som representerer ulike familityper. Særlig nær ligger det å tenke seg at ulikheter i forbruksstruktur kan gi seg systematiske utslag ved at skatteomleggingen vil påvirke levekostnadene for ulike familiestørrelser i ulike grad. Dette spørsmål er belyst tidligere av Byrået i Artikler nr. 31, kapitlet «Prisvirkninger av skatteomleggingen». Konklusjonen var negativ, idet noen slik systematisk forskjell ikke lot seg påvise.

Skatteomleggingen kan imidlertid også av andre grunner tenkes å komme til å berøre ulike familietyper i ulike grad. Både under gammelt og nytt system finner en flere regler som direkte tar sikte på å gradere skattleggingen etter familietype. Av særlig betydning er de nye regler om barnetrygd og forsørgertilskott, som skal erstatte de tidligere klassefradrag for forsørgede barn. Tabell 3 belyser denne siden ved skatteomleggingen.

Det framgår av tabellen at familier som forsørger barn over 16 år, kommer noe anderledes ut enn referanseskattyterne, som bare hadde barn under 16 år.

Forskjellen (målt i kroner) er uavhengig av inntektens størrelse, men den er avhengig av barnas alderssammensetning.

Grovt sett virker ordningen slik at familier, som bare har barn over 16 år, kommer bedre ut enn referanseskattyteren, men forskjellen synker med stigende forsørgelsesbyrde. Forklaringen ligger i utformingen av forsørgertilskottet og barnetrygden. Forsørgertilskottet for første barn over 16 år er høyere enn barnetrygden for første barn, men forsørgertilskottet stiger mindre med barnetallet enn økingen i barnetrygden. Utslagene, slik de kommer til syne i tabellen, er ikke bare bestemt av de nominelle endringer i tilskotts- og trygdesatser. De er også påvirket av at barnetrygden under gammelt system synker i verdi som følge av prisstigningen; den reelle øking i barnetrygden blir derfor noe mindre enn økingen i de nominelle satser skulle tilsi.

Familier som har barn både over og under 16 år kommer stort sett litt dårligere ut enn referanseskattyteren. Forklaringen ligger i at slike familier ikke nyter godt av det høyere forsørgertilskott for første barn, mens de blir påvirket av at graderingen etter barnetall er mindre under ordningen med forsørgertilskott enn under barnetrygden.

8. Skattytere med skattefrie inntekter og fradrag utover minstefradraget

I tabellene hittil har vi forutsatt at antatt inntekt + minstefradraget gir et korrekt uttrykk for skattyterens «egentlige inntekt».[1] Av flere grunner vil dette ofte ikke være tilfelle. En rekke inntekts- og gevinstformer er helt eller delvis fritatt for inntektsskatt. Det gjelder eksempelvis:

(i) Renter av bankinnskott og obligasjoner, utbytte av aksjer etc. (fritatt innenfor visse maksimumsbeløp).
(ii) Gevinst ved salg av verdipapirer (helt fritatt) og realkapital (delvis fritatt).
(iii) Naturalinntekter (lav vurdering av f. eks. egen bolig).
(iv) Visse trygdeinntekter, stipendier etc.
(Trygdeinntekter vil bli behandlet i et eget avsnitt.)
(v) Inntekter som på ulovlig måte er holdt utenfor skattleggingen.

Videre vil det være en rekke inntektsdisposisjoner som ikke har tilknytning til inntektsskapingen, som er helt eller delvis fradragsberettiget ved likningen. Det gjelder eksempelvis:

Note: [1] Vi skal ikke i denne sammenheng ta opp det kontroversielle emne som ligger i definisjonen av inntekt. Det vil under enhver omstendighet være enighet om at en rekke av de forhold som drøftes i dette avsnitt, kan føre til at «antatt inntekt» vil avvike fra det en vil kalle skattyterens «egentlige» inntekt.

(i) Livsforsikringspremier, pensjonsinnskott og skattefri banksparing.
(ii) Renter av gjeld, også forbrukergjeld.
(iii) Merutgifter ved å bo utenfor hjemmet.
(iv) Reiseutgifter til og fra arbeidsstedet utover 400 kr.

Selv om de lovregler som fastlegger inntektsbegrepet stort sett vil bli opprettholdt uendret etter skatteomleggingen, vil virkningen av reglene for de skattebeløp som utliknes, bli en annen. Som en alminnelig regel gjelder at skattytere som har en høyere «egentlig» inntekt enn antatt inntekt + minstefradraget, dvs. skattytere som har skattefrie inntekter og/eller fradragsposter som nevnt ovenfor, vil komme dårligere ut ved skatteomleggingen enn referanseskattyterne i tabell 1. To forhold betinger dette: (1) Skattytere som utnytter disse særreglene, vil på forhånd ha lavere inntektsskatt enn referanseskattyterne i tabell 1 med samme «egentlige» inntekt, og lettelsene i de direkte skatter blir derfor også mindre. (2) Etter skatteomleggingen vil disse skattytere fortsatt ha mindre direkte skatter, og derfor høyere disponibel inntekt og større forbruk enn referanseskattyterne i tabell 1, og de vil rammes hardere av den skjerpede indirekte beskatning. Denne siste virkning kan dog bli meget varierende og gjelder ikke generelt. Særlig gjelder den ikke for skattytere som har inntektsfradrag av en slik art (gjeldsrenter, forsikringspremier) at de ikke representerer et tilsvarende merforbruk av avgiftsbelagte varer og tjenester.

Som en vil forstå, avhenger størrelsen av de utslag det her er tale om, både med arten og størrelsen av de skattefrie inntekter og/eller fradragsposter det gjelder, og en må regne med store individuelle variasjoner. Tabell 4 viser, som et eksempel, virkningene av skatteomleggingen for skattytere som skiller seg fra referanseskattyterne i tabell 1 ved å ha ubeskattede inntekter eller fradragsposter utover minstefradraget på 7 prosent av bruttoinntekten. En regner med en prisstigning på 5,8 prosent og forutsetter at prisstigningen rammer hele den disponible inntekt.

Resultatene i tabell 4 er preget av det generelle bilde som er tegnet ovenfor. Skattytere med ekstrafradrag kommer stort sett dårligere ut enn referanseskattyterne, og avviket stiger med stigende inntekt. Denne generelle tendens er ikke uten unntak. Resultatet vil være avhengig av om skattyteren befinner seg i nærheten av en progresjonsgrense enten under gammelt eller nytt system. En måtte derfor gå meget detaljert inn på oppbyggingen av fradrag og skattesatstabeller for å kunne forklare de mer tilfeldige utslag i tabell 4.

9. Skattytere med formue

Tabell 5 gir en oversikt over hvordan endringene i formuesskatten vil virke for skattytere med forskjellig antatt formue og forsørgelsesbyrde.

Det generelle bilde er at det blir gitt lettelser i formuesskattene på alle formuestrinn uansett forsørgelsesbyrde. Siden graderingen av formuesskatten etter forsørgelsesbyrde er opphevet etter omleggingen, vil skattelettelsen bli noe større for enslige enn for andre skattytere. Lettelsene er størst for de laveste og for de høyeste formuene. Disse utslagene henger sammen med hevingen av minstegrensene for formuesskatt og opphevingen av den progressive formuesskatten til staten.

På samme måte som «antatt inntekt» trenger heller ikke «antatt formue» å gi uttrykk for skattyterens egentlige formue. Enkelte formuesarter er helt eller delvis fritatt for formuesskatt, og det er alminnelig antatt at en del av formuen blir vurdert heller lavt ved likningen. Lettelsene i formuesskattene vil gjennomgående bli mindre for skattytere med en faktisk formue høyere enn «antatt formue», enn for skattytere med en faktisk formue som faller sammen med antatt formue. Hevingen av minstegrensen for formuesskatt har eksempelvis ingen betydning for skattytere som har formue under 20 000 kr. plassert i bankinnskott.

Normalt vil lettelsene i formuesskatten komme i tillegg til endringene i inntektsskatten. Men den samlede inntekts- og formuesskatt er begrenset etter visse særregler (80 pst.-regelen). Skattytere som blir berørt av disse reglene, vil få en mindre skattelettelse enn summen av lettelsene i formuesskatt og inntektsskatt isolert sett skulle tilsi. Utslagene vil være noe avhengig av hvordan tilsvarende begrensningsregler eventuelt blir utformet under nytt system.

Selv om endringen i de indirekte skattene ikke direkte berører formuen, må en regne med at den alminnelige prisstigningen som blir en følge av skatteomleggingen, vil få konsekvenser for formueseierne. De kompliserte virkninger som kunne drøftes i denne sammenheng, kan neppe tallfestes. Generelt vil denne form for prisstigning neppe skille seg fra prisstigning ellers. Som alminnelig regel gjelder at prisstigningen vil begunstige skattytere med gjeld og realkapital, mens den får motsatte virkninger for skattytere med midler plassert i finansfordringer. Spesielt følbar vil prisstigningen kanskje bli for eldre mennesker som har spart med tanke på alderdommen og som holder sparemidlene i form av bankinnskott, obligasjoner, livrenter o. l. For dem vil prisstigningen på 5,8 prosent automatisk bety en tilsvarende reduksjon av sparemidlenes kjøpeevne.

10. Skattytere med næringsinntekt

Hittil har vi diskutert skattytere som hovedsakelig har lønnsinntekt. I den grad «antatt inntekt» for næringsdrivende er direkte sammenliknbar med antatt inntekt for lønnstakere, og forutsatt at næringsdrivende disponerer inntekt etter skatt på samme måte som disse, vil tabellene 1—4 grovt sett illustrere virkningene av omleggingen også for personlige næringsdrivende. De formelle skattesatser, fradragssatser, barnetrygdsatser etc, er de samme for de to grupper, bortsett fra at næringsdrivende ikke blir berørt av den foreslåtte øking i minstefradraget. (Denne faktoren innebærer isolert sett at en næringsdrivende med en inntekt på eksempelvis 25 000 kr. vil få en skattelette som er vel 100 kr. mindre enn det framgår av tabellene for lønnstakere foran).

Forutsetningen om full sammenliknbarhet er neppe realistisk. En rekke av reglene i skattesystemet, både for direkte og indirekte skatter, er uten interesse for lønnsinntekter, mens de har spesiell interesse for næringsinntekter:

(i) En del regler tar sikte på å påvirke fordelingen av næringsinntekten over tiden (avskrivningsregler, varelagervurderingsregler, fondsavsetningsregler, etc.). Disse er uendret, men utformingen får mindre betydning for skattens størrelse når inntektsskattesatsene er lavere. Eventuelle fordeler som næringsdrivende måtte ha av slike regler blir dermed redusert.

(ii) Et hovedproblem innen skattleggingen av næringsinntekt ligger i å trekke et skille mellom driftsutgifter og utgifter til privat konsum. Betydningen av denne grensedragningen for skattens størrelse blir mindre under et system med lavere inntektsskattesatser, forutsatt at ikke tilsvarende problemer blir forsterket under avgiftssystemet. Reglene i merverdiavgiftsloven, som nekter fradragsrett for inngående avgift på utgifter til representasjon og på utgifter til bilhold, betyr en skjerpning av skattleggingen av næringsdrivende i forhold til lønnstakere.

(iii) Næringsdrivende som i enkelte år har 0-inntekt eller spesielt lav inntekt, fikk tidligere ikke utnyttet klassefradragene i disse år, men vil under det nye systemet få barnetrygd eller forsørgertilskott i alle tilfelle. Dette vil i sum for en årrekke isolert sett føre til en lavere nettoskatt for de næringsdrivende det gjelder.

(iv) Næringsdrivende bruker ofte en del av sin inntekt til investeringsformål. Siden investeringsavgiften har gått noe ned, betyr dette at prisstigningen som følge av skatteomleggingen kan ramme næringsdrivende svakere enn den rammer lønnstakere med samme disponible inntekt.

Det er ikke mulig å trekke noen generelle konklusjoner om hvorvidt skatteomleggingen vil forsterke eller minske de ulikheter i skattleggingen av personlige næringsdrivende og lønnstakere som måtte være til stede på forhånd. Ovenfor er nevnt faktorer som trekker i begge retninger. Konklusjonen vil dessuten være avhengig av hvordan den faktiske inntekts- og formuesfordeling er innenfor de to grupper.

11. Skattleggingen av aksjonærer

Skattleggingen av aksjeselskaper og deres aksjonærer er foreslått vesentlig omlagt. Etter de nye regler vil selskapene kunne trekke utdelt aksjeutbytte fra ved beregningen av den skattepliktige inntekt ved statsskattelikningen. Hensikten med denne ordningen er å begrense den såkalte «dobbeltskattleggingen» av inntekt opptjent av aksjeselskaper, og i større grad å likestille en finansiering av selskapet ved aksjeemisjoner med en finansiering ved låneopptak. Samtidig vil formuesskatten på aksjeselskaper bli opphevet. Også inntektsskattesatsene vil bli endret, både ved selskapsskattleggingen og ved skattleggingen av aksjonærene.

Nedenfor gis et sterkt forenklet eksempel (Eksempel 1) som illustrerer hvordan den nye teknikken og de nye satser vil virke. En har forutsatt at et selskap eies av en aksjonær som ikke har annen formue og inntekt enn aksjer og aksjeutbytte i dette selskap. Selskapet har heller ikke annen formue enn aksjekapitalen. Skattyteren liknes i skatteklasse 4. Selskapets aksjekapital og inntekt er henholdsvis 1 mill. kr. og 100 000 kr.

Eksempel 1.

	Ingen inntekt utdeles som utbytte		All inntekt etter skatt utdeles som utbytte	
	Gammelt system Kr.	Nytt system Kr.	Gammelt system Kr.	Nytt system Kr.
Selskapsskatter:				
Formuesskatter	6 000	0	6 000	0
Inntektsskatter	52 800	49 500	52 800	31 757
I alt	58 800	49 500	58 800	31 757
Aksjonærskatter:				
Formuesskatter	13 400	9 400	13 400	9 400
Inntektsskatter	0	0	2 890	5 250
I alt	13 400	9 400	16 290	14 650
Selskaps- og aksjonærskatter i alt	72 200	58 900	75 090	46 407

Det framgår av eksemplet at en større del av selskapets og aksjonærenes samlede skatt vil bli betalt av aksjonærene, og en mindre del av selskapet, under det nye system enn under det gamle. Samtidig vil de samlede skatter gå vesentlig ned. I praksis vil dog skattene neppe gå ned så mye som dette eksemplet antyder. Det antas å være vanlig under det gjeldende skattesystem at fortjenesten i aksjeselskaper med få aksjonærer ikke tas ut som aksjeutbytter, men i andre former som er skattemessig gunstigere, eksempelvis lønn, honorarer etc. Videre er utbytte av aksjer emittert etter 1961 allerede under de någjeldende regler fradragsberettiget ved fastsetting av aksjeselskapets skattbare inntekt under visse betingelser.

Lettelsene i aksjonærskattleggingen under det nye system vil være avhengig av hvor store formuer og inntekter aksjonæren har ved siden av aksjer og utbytte. Eksempel 2 viser avkastningen etter skatt (uttrykt som prosent) under henholdsvis gammelt (G) og nytt system (N) av en aksjeplassering som før skatt gir 5 prosent utbytte. Hode og forspalte angir aksjonærens antatte inntekt og formue utenom aksjer og utbytte. (En har forutsatt at aksjonæren liknes i klasse 4, og at skattefriheten for finansplasseringer er utnyttet på annen måte.)

Eksempel 2.

Antatt formue kroner	Antatt inntekt kroner					
	25 000		50 000		100 000	
	G	N	G	N	G	N
50 000	4,00	4,00	3,25	3,25	2,25	2,50
250 000	3,25	4,00	2,50	3,25	1,50	2,50
500 000	3,00	4,00	2,25	3,25	1,25	2,50
1 000 000	2,75	4,00	2,00	3,25	1,00	2,50

Fordi progresjonen er endret både for formues- og inntektsskattene, stiger skattelettelsene under nytt system i forhold til gammelt både med stigende inntekt og formue. For skattytere med inntekter over 100 000 kr. og formuer over 500 000 kr. vil avkastningen etter skatt på en aksjeplassering bli fordoblet.

En nærmere analyse av aksjonærskattleggingen forutsetter statistikk som viser hvordan utbetalt aksjeutbytte faktisk fordeler seg på ulike grupper av aksjonærer. En slik statistikk foreligger ikke. Det er også grunn til å tro at skatteomleggingen vil føre til endringer i selskapenes utbyttepolitikk, slik at sammenlikninger basert på samme utbytteprosent under de to systemer, vil være lite realistisk.

For 1967 er det samlede utbytte fra norske selskaper anslått til ca. 500 mill. kr. Når en ser på selskapssektoren under ett, er det bare den delen av

dette beløp som utdeles til personlige aksjonærer som under det nye system vil komme til fradrag i selskapenes skattepliktige inntekter. En har heller ikke statistikk som viser hvor stor andel av utbyttet som forblir i selskapene og hvor stor andel som blir utdelt til personlige aksjonærer.

12. Skattleggingen av de trygdede

Alders- og uføretrygdede vil få et ekstraordinært kompensasjonstillegg til grunnpensjonen i folketrygden fra 1. januar 1970, som skal dekke prisstigningen ved overgangen til merverdiavgift. Tilleggene er satt til 500 kr. for enslige og 750 kr. for ektefeller. Etter de nye regler vil grunnpensjonen i 1970 for eldre og uføre bli følgende:

	Enslige	Ektefeller	
		En av ektefellene over 70 år	Begge ektefellene over 70 år
	Kr.	Kr.	Kr.
Grunnbeløp	6 800	10 200	10 200
Særtillegg[1]	510	510	1 020
Kompensasjonstillegg	500	750	750
Grunnpensjonen	7 810	11 460	11 970

Samtidig er skattleggingen av eldre og uføre lagt om. Under den gamle skatteordningen fikk disse gruppene ekstra klassefradrag ved beregningen av inntektsskattene. Etter den nye ordningen får alders- og uførepensjonister ikke lenger disse ekstra klassefradrag, men i stedet et såkalt særfradrag i inntekten. Dette særfradraget, som vil bli justert i takt med grunnbeløpet, tar sikte på å frita for inntektsskatt pensjonister som bare har grunnpensjonen å leve av. For 1970 er særfradraget satt til 4 660 kr. både for enslige og ektepar. Følgende oppstilling viser hva minstegrensene da blir for inntektsskatt ved kommunelikningen (skattefri inntekt) under gammelt og nytt system: (Oppstillingen gjelder for alderstrygdede og uføretrygdede som er mer enn 66 ⅔ % uføre.)

Note: [1] Særtillegget ble innført sommeren 1969 i den hensikt å bedre forholdene for folk som bare har grunnpensjonen å leve av, men har ingen tilknytning til skatteomleggingen.

	Enslige		Ektefeller	
	Gammelt system	Nytt system	Gammelt system	Nytt system
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Minstegrense i antatt inntekt	6 900	3 400	8 900	6 800
Særfradrag	—	4 660	—	4 660
Minstefradrag i grunnpensjonen	700	1 000	1 400	2 000
Skattefri inntekt	7 600	9 060	10 300	13 460

Sammenholder en denne oppstillingen med oppstillingen foran over beregningen av grunnpensjonene, finner en at den skattefrie inntekt i 1970 vil ligge høyere enn grunnpensjonen.

Det framgår videre at 1969-reglene anvendt på 1970-grunnpensjon (eksklusive kompensasjonstillegget) ville ha gitt litt skatt for ektefeller, men en må være oppmerksom på at utliknede skatter i slike tilfelle ofte har vært ettergitt. Grovt sett kan en si at alders- og uførepensjonister uten ekstra inntekt er fritatt for inntektsskatt både etter gammelt og nytt skattesystem. Kompensasjonen for prisstigningen som følger av merverdiavgiften, ligger i økt trygd, og det framgår av oppstillingen ovenfor at kompensasjonstillegget prosentvis utgjør noe mer enn den beregnede prisstigning på 5,8 pst.

Hvis disse trygdede har inntekt utover minstegrensene for skatt, vil denne delen av inntekten bli skattlagt etter vanlige regler. Virkningen av skatteomleggingen på realdisponibel inntekt vil i slike tilfelle først og fremst avhenge av tilleggsinntektens størrelse. Sett på bakgrunn av skattereformens generelle virkninger, slik de er belyst tidligere i artikkelen, må en stort sett kunne regne med at de skattytere det gjelder, vil få fordeler av skatteomleggingen.

Tabell 1. Endring i realdisponibel inntekt som følge av skatteomleggingen. 1970-kroner. Skattytere med dårligste reduksjonstabell, alle barn under 16 år, kun minstefradrag. («Referanseskattyter»)[1]

Bruttoinntekt	I forhold til ujustert gammelt skattesystem						I forhold til inntektsjustert gammelt skattesystem					
	Enslig	Ektefeller					Enslig	Ektefeller				
		Uten barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn		Uten barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn
	I prosent av bruttoinntekt. Øking (+), nedgang (—)											
5 000	—0,6	—2,8	7,2	25,6	50,8	75,7	—2,1	—2,7	7,3	24,8	49,0	72,6
7 500	1,0	2,7	3,2	15,4	32,2	48,8	—0,3	1,7	3,6	15,3	31,4	47,1
10 000	2,2	2,0	2,1	5,8	17,6	30,1	1,8	1,4	1,2	5,0	17,0	28,8
15 000	2,1	1,2	0,1	3,2	7,6	11,6	2,0	0,6	—0,1	2,2	6,0	10,3
20 000	1,9	1,2	0,0	0,5	4,5	8,1	1,9	0,9	—0,6	0,0	3,7	6,3
25 000	—0,1	1,1	0,1	0,2	1,7	4,7	—0,8	0,2	—1,0	—1,3	0,4	3,0
30 000	—0,4	1,9	0,6	0,4	1,1	2,3	—1,1	1,0	—0,2	—0,5	—0,2	1,3
35 000	—1,0	1,4	0,2	0,1	0,2	0,2	—1,5	0,7	—0,7	—1,1	—1,4	—1,7
40 000	—1,2	1,5	0,2	0,1	0,0	0,0	—1,9	0,6	—0,7	—1,0	—1,2	—1,7
50 000	—0,9	2,3	1,0	0,9	0,5	0,5	—1,9	1,1	—0,2	—0,5	—0,9	—1,3
70 000	0,7	4,3	3,2	3,1	2,5	2,4	—0,4	3,1	1,8	1,6	0,9	0,6
100 000	3,8	7,4	6,3	6,3	5,6	5,6	2,3	5,9	4,7	4,5	3,7	3,5
	I kroner. Øking (+), nedgang (—)											
5 000	—29	—139	361	1279	2539	3787	—103	—136	364	1241	2449	3630
7 500	73	204	238	1156	2415	3663	—20	125	268	1145	2353	3534
10 000	220	195	209	579	1759	3006	179	136	116	495	1703	2884
15 000	306	172	4	478	1143	1736	291	92	—21	320	892	1548
20 000	375	240	—2	91	896	1617	367	168	—126	4	725	1261
25 000	—15	266	24	53	413	1165	—212	48	—246	—320	111	762
30 000	—133	575	167	129	323	684	—328	312	—60	—159	—61	393
35 000	—340	499	91	53	97	82	—526	243	—229	—374	—467	—586
40 000	—497	592	78	40	21	6	—773	247	—258	—404	—496	—666
50 000	—466	1104	464	404	230	215	—983	516	—136	—282	—488	—658
70 000	481	3051	2199	2139	1736	1694	—314	2185	1261	1092	633	435
100 000	3728	7398	6315	6233	5594	5526	2265	5864	4670	4477	3672	3446

Note: [1] Andre forutsetninger: Bare lønnsinntekt; ingen skattefri sparing; en inntektstaker i familien; ingen formue; prisstigning 5,8 prosent.

Tabell 2. Endring i realdisponibel inntekt som følge av skatteomleggingen. 1970-kroner. Skattytere med beste reduksjonstabell, alle barn under 16 år, kun minstefradrag[1]

Bruttoinntekt	I forhold til ujustert gammelt skattesystem						I forhold til inntektsjustert gammelt skattesystem					
	Enslig	Ektefeller					Enslig	Ektefeller				
		Uten barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn		Uten barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn
	I prosent av bruttoinntekt. Øking (+), nedgang (—)											
5 000	—1,6	—2,8	7,2	25,6	50,8	75,7	—3,2	—2,7	7,3	24,8	49,0	72,6
7 500	0,3	1,7	3,2	15,4	32,2	48,8	—1,0	0,5	3,6	15,3	31,4	47,1
10 000	1,9	1,2	1,0	5,0	17,6	30,1	1,2	0,5	0,0	5,0	17,0	28,8
15 000	1,9	0,9	—0,4	2,3	6,6	11,1	1,8	0,4	—0,6	1,2	4,8	10,3
20 000	1,8	1,0	—0,3	0,1	4,0	7,2	1,8	0,6	—0,9	—0,4	3,0	5,3
25 000	—0,1	0,9	—0,1	—0,1	1,3	4,2	—0,9	0,0	—1,2	—1,6	0,0	2,5
30 000	—0,5	1,8	0,4	0,2	0,7	1,9	—1,2	0,9	—0,4	—0,8	—0,6	0,9
35 000	—1,1	1,3	0,0	—0,1	0,0	—0,1	—1,6	0,5	—0,9	—1,4	—1,7	—2,1
40 000	—1,3	1,4	0,0	—0,1	—0,2	—0,3	—2,0	0,5	—0,8	—1,2	—1,5	—2,0
50 000	—0,9	2,2	0,9	0,7	0,3	0,2	—2,0	1,0	—0,4	—0,7	—1,1	—1,5
70 000	0,7	4,3	3,1	3,0	2,4	2,3	—0,5	3,1	1,7	1,5	0,8	0,5
100 000	3,7	7,4	6,3	6,2	5,5	5,4	2,3	5,8	4,6	4,4	3,6	3,3
	I kroner. Øking (+), nedgang (—)											
5 000	—81	—139	361	1279	2539	3787	—159	—136	364	1241	2449	3630
7 500	20	125	238	1156	2415	3663	—77	41	268	1145	2353	3534
10 000	194	116	103	499	1759	3006	123	51	3	495	1703	2884
15 000	286	132	—57	346	985	1656	270	49	—93	179	722	1548
20 000	354	200	—62	10	795	1432	346	125	—191	—82	604	1063
25 000	—36	226	—37	—28	313	1045	—234	5	—310	—406	4	633
30 000	—153	535	107	49	222	563	—349	269	—125	—245	—168	264
35 000	—360	459	30	—27	—3	—38	—548	200	—293	—460	—574	—715
40 000	—517	552	18	—40	—80	—115	—794	204	—323	—490	—604	—795
50 000	—486	1063	403	323	129	94	—1004	473	—201	—368	—595	—787
70 000	461	3010	2139	2058	1635	1574	—335	2142	1196	1005	526	306
100 000	3708	7358	6255	6152	5493	5405	2244	5821	4605	4391	3565	3317
	I forhold til endring for «referanseskattyteren». Kroner[2]											
5 000	—52	0	0	0	0	0	—56	0	0	0	0	0
7 500	—53	—79	0	0	0	0	—57	—84	0	0	0	0
10 000	—26	—79	—106	—80	0	0	—56	—85	—113	0	0	0
15 000	—20	—40	—61	—132	—158	—350	—21	—43	—72	—141	—170	0
20 000	—21	—40	—60	—81	—101	—185	—21	—43	—65	—86	—121	—198
25 000	—21	—40	—61	—81	—100	—120	—22	—43	—64	—86	—107	—129
30 000	—20	—40	—60	—80	—101	—121	—21	—43	—65	—86	—107	—129
35 000	—20	—40	—61	—80	—100	—120	—22	—43	—64	—86	—107	—129
40 000	—20	—40	—60	—80	—101	—121	—21	—43	—65	—86	—108	—129
50 000	—20	—41	—61	—81	—101	—121	—21	—43	—65	—86	—107	—129
70 000	—20	—41	—60	—81	—101	—120	—21	—43	—65	—87	—107	—129
100 000	—20	—40	—60	—81	—101	—121	—21	—43	—65	—86	—107	—129

Noter: [1] Andre forutsetninger: Jfr. tabell 1.

[2] Tallene viser hvor mye bedre (+) eller dårligere (—) en skattyter kommer ut som atskiller seg fra «referanseskattyteren» ved å være skattlagt etter beste reduksjonstabell under gammelt skattesystem.

Tabell 3. Endring i realdisponibel inntekt som følge av skatteomleggingen. 1970-kroner. Skattytere med dårligste reduksjonstabell, barn over og under 16 år, kun minstefradrag[1]

Brutto-inntekt	I forhold til ujustert gammelt skattesystem									
	Ektefeller med 1 barn over 16 år	Ektefeller med 2 barn		Ektefeller med 3 barn			Ektefeller med 4 barn			
		1 barn over og 1 barn under 16 år	Begge barn over 16 år	1 barn over og 2 barn under 16 år	2 barn over og 1 barn under 16 år	Alle barn over 16 år	1 barn over og 3 barn under 16 år	2 barn over og 2 barn under 16 år	3 barn over og 1 barn under 16 år	Alle barn over 16 år
	I prosent av bruttoinntekt. Øking (+), nedgang (—)									
5 000	11,2	23,2	27,2	49,6	47,2	51,2	74,8	73,6	71,2	75,2
7 500	5,8	13,8	16,5	31,4	29,8	32,5	48,2	47,4	45,8	48,5
10 000	4,1	4,6	6,6	17,0	15,8	17,8	29,6	29,0	27,8	29,8
15 000	1,4	2,4	3,8	7,3	6,5	7,8	11,3	10,9	10,1	11,4
20 000	1,0	—0,1	0,9	4,2	3,6	4,6	7,9	7,6	7,0	8,0
25 000	0,9	—0,3	0,5	1,4	0,9	1,7	4,5	4,2	3,8	4,6
30 000	1,2	0,0	0,7	0,9	0,5	1,2	2,1	1,9	1,5	2,2
35 000	0,8	—0,2	0,3	0,1	—0,3	0,3	0,1	—0,1	—0,4	0,1
40 000	0,7	—0,2	0,3	—0,1	—0,4	0,1	—0,1	—0,3	—0,6	—0,1
50 000	1,4	0,6	1,0	0,4	0,1	0,5	0,4	0,3	0,0	0,4
70 000	3,4	2,9	3,2	2,4	2,2	2,5	2,4	2,3	2,1	2,4
100 000	6,5	6,1	6,3	5,6	5,4	5,6	5,5	5,4	5,3	5,5
	I kroner. Øking (+), nedgang (—)									
5 000	561	1161	1361	2479	2361	2561	3739	3679	3561	3761
7 500	438	1038	1238	2356	2238	2438	3615	3556	3438	3638
10 000	409	460	660	1699	1581	1781	2959	2899	2781	2981
15 000	204	360	560	1084	966	1166	1688	1628	1510	1710
20 000	198	—28	172	836	718	918	1569	1510	1392	1592
25 000	224	—66	134	354	236	436	1118	1058	940	1140
30 000	367	11	211	263	145	345	636	576	458	658
35 000	291	—65	135	38	—80	120	34	—25	—143	57
40 000	278	—78	122	—38	—157	43	—42	—101	—219	—19
50 000	664	286	486	171	52	252	167	108	—10	190
70 000	2399	2021	2221	1676	1558	1758	1646	1587	1469	1669
100 000	6515	6115	6315	5534	5416	5616	5478	5419	5301	5501
	I forhold til endring for «referanseskattyteren». Kroner[2]									
5 000	200	—118	82	—60	—178	22	—48	—108	—226	—26
7 500	200	—118	82	—59	—177	23	—48	—107	—225	—25
10 000	200	—119	81	—60	—178	22	—47	—107	—225	—25
15 000	200	—118	82	—59	—177	23	—48	—108	—226	—26
20 000	200	—119	81	—60	—178	22	—48	—107	—225	—25
25 000	200	—119	81	—59	—177	23	—47	—107	—225	—25
30 000	200	—118	82	—60	—178	22	—48	—108	—226	—26
35 000	200	—118	82	—59	—177	23	—48	—107	—225	—25
40 000	200	—118	82	—59	—178	22	—48	—107	—225	—25
50 000	200	—118	82	—59	—178	22	—48	—107	—225	—25
70 000	200	—118	82	—60	—178	22	—48	—107	—225	—25
100 000	200	—118	82	—60	—178	22	—48	—107	—225	—25

Noter: [1] Andre forutsetninger: Jfr. tabell 1.

[2] Tallene viser hvor mye bedre (+) eller dårligere (—) en skattyter kommer ut som atskiller seg fra «referanseskattyteren» ved å ha forsørgede barn over 16 år.

Tabell 3 (forts.). Endring i realdisponibel inntekt som følge av skatteomleggingen. 1970-kroner. Skattytere med dårligste reduksjonstabell, barn over og under 16 år, kun minstefradrag[1]

Brutto-inntekt	I forhold til inntektsjustert gammelt skattesystem									
	Ektefeller med 1 barn over 16 år	Ektefeller med 2 barn		Ektefeller med 3 barn			Ektefeller med 4 barn			
		1 barn over og 1 barn under 16 år	Begge barn over 16 år	1 barn over og 2 barn under 16 år	2 barn over og 1 barn under 16 år	Alle barn over 16 år	1 barn over og 3 barn under 16 år	2 barn over og 2 barn under 16 år	3 barn over og 1 barn under 16 år	Alle barn over 16 år
	I prosent av bruttoinntekt. Øking (+), nedgang (—)									
5 000	11,3	23,3	27,3	48,8	47,3	51,3	73,0	72,8	71,3	75,3
7 500	6,2	14,2	16,9	31,3	30,2	32,9	47,4	47,3	46,2	48,9
10 000	3,2	4,2	6,2	17,0	16,2	18,2	29,0	29,0	28,2	30,2
15 000	1,2	1,6	3,0	5,9	5,4	6,7	10,5	10,4	9,9	11,2
20 000	0,4	—0,3	0,7	3,6	3,2	4,2	6,4	6,4	6,0	7,0
25 000	—0,2	—1,6	—0,8	0,4	0,1	0,9	3,1	3,1	2,8	3,6
30 000	0,5	—0,8	—0,1	—0,2	—0,5	0,2	1,4	1,3	1,1	1,8
35 000	—0,1	—1,3	—0,8	—1,4	—1,6	—1,0	—1,7	—1,7	—1,9	—1,3
40 000	—0,2	—1,2	—0,7	—1,3	—1,5	—1,0	—1,6	—1,6	—1,8	—1,3
50 000	0,2	—0,7	—0,3	—0,9	—1,1	—0,7	—1,2	—1,2	—1,4	—1,0
70 000	2,1	1,5	1,8	0,9	0,8	1,1	0,7	0,7	0,5	0,8
100 000	4,9	4,4	4,6	3,7	3,6	3,8	3,5	3,5	3,4	3,6
	I kroner. Øking (+), nedgang (—)									
5 000	564	1164	1364	2441	2364	2564	3649	3641	3564	3764
7 500	468	1068	1268	2345	2268	2468	3553	3545	3468	3668
10 000	316	418	618	1695	1618	1818	2903	2895	2818	3018
15 000	179	243	443	884	807	1007	1566	1559	1481	1681
20 000	74	—74	126	717	640	840	1280	1272	1195	1395
25 000	—46	—397	—197	104	26	226	781	773	696	896
30 000	140	—237	—37	—68	—146	54	412	405	327	527
35 000	—29	—451	—251	—474	—552	—352	—567	—575	—652	—452
40 000	—58	—481	—281	—504	—581	—381	—647	—655	—732	—532
50 000	64	—359	—159	—495	—572	—372	—639	—646	—724	—524
70 000	1461	1014	1214	626	548	748	454	446	369	569
100 000	4870	4400	4600	3665	3588	3788	3465	3457	3380	3580
	I forhold til endring for «referanseskattyteren». Kroner[2]									
5 000	200	—77	123	—8	—85	115	19	11	—66	134
7 500	200	—77	123	—8	—85	115	19	11	—66	134
10 000	200	—77	123	—8	—85	115	19	11	—66	134
15 000	200	—77	123	—8	—85	115	18	11	—67	133
20 000	200	—78	122	—8	—85	115	19	11	—66	134
25 000	200	—77	123	—7	—85	115	19	11	—66	134
30 000	200	—78	122	—7	—85	115	19	12	—66	134
35 000	200	—77	123	—7	—85	115	19	11	—66	134
40 000	200	—77	123	—8	—85	115	19	11	—66	134
50 000	200	—77	123	—7	—84	116	19	12	—66	134
70 000	200	—77	122	—7	—85	115	19	11	—66	134
100 000	200	—77	123	—7	—84	116	19	11	—66	134

Noter: [1] Andre forutsetninger: Jfr. tabell 1.

[2] Tallene viser hvor mye bedre (+) eller dårligere (—) en skattyter kommer ut som atskiller seg fra «referanseskattyteren» ved å ha forsørgede barn over 16 år.

Tabell 4. Endring i realdisponibel inntekt som følge av skatteomleggingen. 1970-kroner. Skattytere med dårligste reduksjonstabell; alle barn under 16 år, 7 pst. av bruttoinntekten som fradrag utover minstefradraget[1]

Brutto-inntekt	I forhold til ujustert gammelt skattesystem						I forhold til inntektsjustert gammelt skattesystem					
	Enslig	Ektefeller					Enslig	Ektefeller				
		Uten barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn		Uten barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn
	I prosent av bruttoinntekt. Øking (+), nedgang (—)											
5 000	—0,8	—2,8	7,2	25,6	50,8	75,7	—2,3	—2,7	7,3	24,8	49,0	72,6
7 500	—0,0	0,8	3,2	15,4	32,2	48,8	—1,3	—0,2	3,6	15,3	31,4	47,1
10 000	1,5	1,7	1,8	6,6	19,2	31,7	0,8	1,1	0,9	6,6	18,7	30,5
15 000	1,5	0,6	0,3	3,0	7,4	12,7	1,4	0,1	—0,1	1,9	5,7	12,0
20 000	1,4	0,7	—0,5	0,7	4,7	7,9	1,3	0,3	—1,1	0,2	3,6	6,1
25 000	—0,1	0,5	—0,4	—0,3	1,9	4,9	—0,7	—0,3	—1,5	—1,8	0,6	3,2
30 000	—0,9	1,0	—0,0	—0,0	0,7	2,7	—1,2	0,4	—0,6	—0,9	—0,5	1,7
35 000	—1,1	1,0	—0,2	—0,3	—0,2	—0,1	—1,6	0,2	—1,1	—1,5	—1,5	—0,9
40 000	—1,7	0,7	—0,4	—0,5	—0,4	—0,4	—2,1	0,1	—1,1	—1,4	—1,7	—2,1
50 000	—1,5	1,3	0,1	0,1	—0,1	—0,1	—2,3	0,4	—0,8	—1,1	—1,5	—1,8
70 000	—0,2	3,1	1,9	1,8	1,4	1,4	—1,1	2,1	0,9	0,7	0,0	—0,3
100 000	2,4	6,0	4,9	4,9	4,3	4,2	1,1	4,7	3,6	3,4	2,7	2,4
	I kroner. Øking (+), nedgang (—)											
5 000	—41	—139	361	1279	2539	3787	—115	—136	364	1241	2449	3630
7 500	—1	63	238	1156	2415	3663	—94	—16	268	1145	2353	3534
10 000	148	171	185	664	1923	3171	81	112	92	660	1867	3049
15 000	225	91	34	441	1107	1903	210	11	—16	284	856	1794
20 000	267	132	—110	131	936	1568	259	60	—234	44	725	1213
25 000	—20	131	—111	—82	463	1216	—172	—87	—381	—455	161	812
30 000	—263	296	—12	—2	221	804	—360	130	—187	—262	—137	513
35 000	—368	348	—61	—98	—54	—17	—555	92	—380	—525	—496	—312
40 000	—678	271	—158	—196	—152	—167	—839	41	—431	—577	—669	—839
50 000	—784	610	47	10	—52	—67	—1167	177	—408	—554	—759	—929
70 000	—175	2524	1335	1275	977	936	—803	1451	618	449	—9	—207
100 000	2326	5996	4913	4831	4234	4166	1026	4624	3544	3351	2640	2413
	I forhold til endring for «referanseskattyteren». Kroner[2]											
5 000	—12	0	0	0	0	0	—12	0	0	0	0	0
7 500	—74	—141	0	0	0	0	—74	—141	0	0	0	0
10 000	—72	—24	—24	85	164	165	—98	—24	—24	165	164	165
15 000	—81	—81	30	—37	—36	167	—81	—81	5	—36	—36	246
20 000	—108	—108	—108	40	40	—49	—108	—108	—108	40	0	—48
25 000	—5	—135	—135	—135	50	51	40	—135	—135	—135	50	50
30 000	—130	—279	—179	—131	—102	120	—32	—185	—127	—103	—76	120
35 000	—28	—151	—152	—151	—151	—99	—29	—151	—151	—151	—29	274
40 000	—181	—321	—236	—236	—173	—173	—66	—206	—173	—173	—173	—173
50 000	—318	—494	—417	—394	—282	—282	—184	—339	—272	—272	—271	—271
70 000	—656	—902	—864	—864	—759	—758	—489	—734	—643	—643	—642	—642
100 000	—1402	—1402	—1402	—1402	—1360	—1360	—1239	—1240	—1126	—1126	—1032	—1033

Noter: [1] Andre forutsetninger: Jfr. tabell 1.

[2] Tallene viser hvor mye bedre (+) eller dårligere (—) en skattyter kommer ut som atskiller seg fra «referanseskattyteren» ved å ha 7 pst. av bruttoinntekten som fradrag utover minstefradraget. Tallet 7 pst. er tilfeldig valgt. Jfr. tekstkommentarene til denne tabell.

Tabell 5. Utliknet formuesskatt på personlige skattytere. 1969-regler sammenliknet med nytt system

Antatt formue kr.	Skatteklasse 1			Skatteklasse 2 og høyere		
	Formuesskatt i alt		Nytt ÷ gammelt system	Formuesskatt i alt		Nytt ÷ gammelt system
	Gammelt system	Nytt system		Gammelt system	Nytt system	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
10 000	20	0	—20	20	0	—20
20 000	60	0	—60	60	0	—60
30 000	100	0	—100	100	0	—100
40 000	190	0	—190	140	0	—140
50 000	280	100	—180	180	100	—80
75 000	505	350	—155	405	350	—55
100 000	780	600	—180	630	600	—30
125 000	1 068	850	—218	918	850	—68
150 000	1 405	1 100	—305	1 205	1 100	—105
200 000	2 105	1 600	—505	1 905	1 600	—305
300 000	3 680	2 600	—1 080	3 430	2 600	—830
400 000	5 505	3 600	—1 905	5 205	3 600	—1 605
500 000	7 405	4 600	—2 805	7 105	4 600	—2 505
1 000 000	18 080	9 600	—8 480	17 730	9 600	—8 130

Utkommet i serien ART

Issued in the series Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART)

Nr. 1 Odd Aukrust: Investeringenes effekt på nasjonalproduktet *The Effects of Capital Formation on the National Product* 1957 28 s. Utsolgt

» 2 Arne Amundsen: Vekst og samenhenger i den norske økonomi 1920—1955 *Growth and Interdependence in Norwegian Economy* 1957 40 s. Utsolgt

» 3 Statistisk Sentralbyrås forskningsavdeling: Skattlegging av personlige skattytere i årene 1947—1956 *Taxation of Personal Tax Payers* 1957 8 s. Utsolgt

» 4 Odd Aukrust og Juul Bjerke: Realkapital og økonomisk vekst 1900—1956 *Real Capital and Economic Growth* 1958 32 s. kr. 5,00

» 5 Paul Barca: Utviklingen av den norske jordbruksstatistikk *Development of the Norwegian Agricultural Statistics* 1958 23 s. kr. 2,00

» 6 Arne Amundsen: Metoder i analysen av forbruksdata *Methods in Familiy Budget Analyses* 1960 24 s. kr. 5,00

» 7 Arne Amundsen: Konsumelastisiteter og konsumprognoser bygd på nasjonalregnskapet *Consumer Demand Elasticities and Consumer Expenditure Projections Based on National Accounts Data* 1963 44 s. kr. 5,00

» 8 Arne Øien og Hallvard Borgenvik: Utviklingen i personlige inntektsskatter 1952—1964 *The Development of Personal Income Taxes* 1964 30 s. kr. 5,00

» 9 Hallvard Borgenvik: Personlige inntektsskatter i sju vest-europeiske land *Personal Income Taxes in Seven Countries in Western Europe* 1964 16 s. kr. 5,00

» 10 Gerd Skoe Lettenstrøm og Gisle Skancke: De yrkesaktive i Norge 1875—1960 og prognoser for utviklingen fram til 1970 *The Economically Active Population in Norway and Forecasts up to 1970* 1964 56 s. kr. 6,00

» 11 Hallvard Borgenvik: Aktuelle skattetall 1965 *Current Tax Data* 1965 38 s. kr. 6,00

» 12 Idar Møglestue: Kriminalitet, årskull og økonomisk vekst *Crimes, Generations and Economic Growth* 1965 63 s. kr. 7,00

» 13 Svein Nordbotten: Desisjonstabeller og generering av maskinprogrammer for granskning av statistisk primærmateriale *Decision Tables and Generation of Computer Programs for Editing of Statistical Data* 1965 11 s. kr. 4,00

» 14 Gerd Skoe Lettenstrøm: Ekteskap og barnetall — En analyse av fruktbarhetsutviklingen i Norge *Marriages and Number of Children — An Analysis of Fertility Trend in Norway* 1965 29 s. kr. 6,00

» 15 Odd Aukrust: Tjue års økonomisk politikk i Norge: Suksesser og mistak *Twenty years of Norwegian Economic Policy: An Appraisal* 1965 38 s. kr. 6,00

» 16 Svein Nordbotten: Long-Range Planning, Progress-and Cost-Reporting in the Central Bureau of Statistics of Norway *Langtidsprogrammering, framdrifts- og kostnadsrapportering i Statistisk Sentralbyrå* 1966 9 s. kr. 4,00

Nr. 17 Olav Bjerkholt: Økonomiske konsekvenser av nedrustning i Norge *Economic Consequences of Disarmament in Norway* 1966 25 s. kr. 4,00

» 18 Petter Jakob Bjerve: Teknisk revolusjon i økonmisk analyse og politikk? *Technical Revolution in Economic Analysis and Policy?* 1966 23 s. kr. 4,00

» 19 Harold W. Watts: An Analysis of the Effects of Transitory Income on Expenditure of Norwegian Households 1968 28 s. kr. 5,00

» 20 Thomas Schiøtz: The Use of Computers in the National Accounts of Norway *Bruk av elektronregnemaskiner i nasjonalregnskapsarbeidet i Norge* 1968 28 s. kr. 5,00

» 21 Petter Jakob Bjerve: Trends in Quantitative Economic Planning in Norway *Utviklingstendensar i den kvantitative økonomiske planlegginga i Norge* 1968 29 s. kr. 5,00

» 22 Kari Karlsen og Helge Skaug: Statistisk Sentralbyrås sentrale registre *Registers in the Central Bureau of Statistics* 1968 24 s. kr. 3,50

» 23 Per Sevaldson: MODIS II A Macro-Economic Model for Short-Term Analysis and Planning *MODIS II En makroøkonomisk modell for korttidsanalyse og planlegging* 1968 40 s. kr. 4,50

» 24 Olav Bjerkholt: A Precise Description of the System of Equations of the Economic Model MODIS III *Likningssystemet i den økonomiske modell MODIS III* 1968 30 s. kr. 4,50

» 25 Eivind Hoffmann: Prinsipielt om måling av samfunnets utdanningskapital og et forsøk på å måle utdanningskapitalen i Norge i 1960 *On the Measurement of the Stock of Educational Capital and an Attempt to Measure Norway's Stock of Educational Capital in 1960* 1968 60 s. kr. 5,00

» 26 Hallvard Borgenvik: Aktuelle skattetall 1968 *Current Tax Data* 1968 40 s. kr. 7,00

» 27 Hallvard Borgenvik: Inntekts- og formuesskattlegging av norske kapitalplasseringer i utlandet *Income and Net Wealth Taxes of Norwegian Investment in Foreign Countries* 1969 40 s. kr. 7,00

» 28 Petter Jakob Bjerve og Svein Nordbotten: Automasjon i statistikkproduksjonen *Automation of the Production of Statistics* 1969 30 s. kr. 7,00

» 29 Tormod Andreassen: En analyse av industriens investeringsplaner *An Analysis of the Industries Investments Plans* 1969 26 s. kr. 5,00

» 30 Bela Balassa og Odd Aukrust: To artikler om norsk industri *Two Articles on Norwegian Manfacturing Industries* 1969 40 s. kr. 5,00

» 31 Hallvard Borgenvik og Hallvard Flø: Virkninger av skattereformen av 1969 *Effects of the Taxation Reform of 1969* 1969 35 s. kr. 7,00

» 32 Per Sevaldson: The Stability of Input-Output Coefficients *Stabilitet i kryssløpskoeffisienter* 1969 40 s. kr. 7,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere
Pris kr. 7,00

Omslag trykt hos Grøndahl & Søn, Oslo
For øvrig trykt hos Fellestrykk A/S, Oslo